

als ook diegenen, die in de taal der kinderen zelf „adderengebroedsel“ heeten, en zegt dan: heb ik niet goed de tafel gedekt, den éénten keer voor de kinderen, den anderen keer voor de vreemden? En ben ik dus geen goede kookster? Kan men een „vrouw“ naar huis zenden, die „nog“ eten kookt, onder anderen óók „nog“ voor de kinderen van het huis? Maar het huis is inmiddels een hotel geworden; het behandelt den „man“ en de „kinderen“ op gelijken voet als „den vyant“ en de „vreemden“. Er is geen gevaarlijker manier van „het verbond“ NIET te „aanschouwen“, van het verbond voorbij-te-zien, dan deze manier.

Daarom zegt het ons niets, indien men ons wijst naar een bepaald, op een willekeurigen kalenderdatum ergens gegeven instituut, zelfs al was het dat der „Gereformeerde Kerken“, om te zeggen: daar is „een (!) moeder“, God heeft haar niet een scheidsbrief gegeven, blijf er dus in, wat er ook met „haar“ gebeure, d.w.z. wat er ook met u zelf gebeure, hoezeer ook u vrijheid in Christus ingeknot worde door een oud-testamentisch geconcipeerde of althans verdedigde hiërarchie, die uw nieuw-testamentische vrijheid breken wil. Zulk een vermaning zegt ons hierom niets, wijl zij door haar quietisme te kort doet aan den ernst der scheidsbrief-gedachte. Juist daarom wezen wij de spanning aan tusschen Jesaja en Jeremia, om te doen voelen, dat het Sion-van-den-ouden-dag moest blijven bezien worden, tot op het Pinksterfeest toe, onder het Hagar-beeld van Galaten 4 (d.w.z. als dat oude Sion, waarin het ambt der geloovigen zich nog niet vrij kon stellen tegenover de hiërarchie, „vader“ staat liep toen nog parallel met „moeder“ kerk), terwijl daarentegen het Sion-van-heden moet gezien worden onder het licht van het nieuwe verbond, onder het Sara-beeld: de vrije gemeenschap van de vrijgemaakte leden van Christus, en die allen in hun ambt, het ambt der geloovigen.

Naschrift.

Verleden week heb ik op de proef van het hoofdartikel enkele verduidelijkingen willen aanbrengen, die mij voor het recht verstaan achteraf wenschelijk leken. De proef kwam echter later hier aan dan ik verwacht had, en er was toen geen tijd meer de aangebrachte verduidelijkingen op te nemen in de copie. Daarom wil ik thans nog even, ter voorkoming van misverstand, er op wijzen, dat weliswaar, wanneer men de profetie van Jesaja op zich zelf beschouwt, men concluderen kan, dat de scheidsbrief niet gegeven is, maar dat daar tegenover staat, dat onze opmerking niet die van den gestrengen exegeet wilde zijn. We hebben slechts bedoeld, Schrift met Schrift te vergelijken. En dan hebben wij ongetwijfeld recht voor onze op grond van samen-voering van Jeremia en Jesaja verkregen „dogmatische exegese“. Want alles wordt door de vraag beslist, hoe Jesaja het volk, dat hij toesprekt, dat hij verkocht en verstootten ziet, „beschouwde“. Welnu, onverschillig hoe men over het auteurschap van Jesaja 40—66 moge denken: ieder is het er over eens, dat hij het volk „ziet“ als in ballingschap. Daarop komt hier alles aan. Het in-ballingschap-zijn heet bij Jeremia een ontvangen hebben van den scheidsbrief. En zoo komt voor wie beide gegevens samenvat, de conclusie zich vanzelf opdringen: dat n.l. officieel geregistreerd is door den „man“ de acte van de verlaten, die van de zijde der vrouw uitging. Van die acte neemt hij nu acte (dit is het wat wij bedoelden met de passage over de geestelijke verlaten etc.), zoodat hij kan blijven zeggen: ik heb mijnerzijds u niet een scheidsbrief gegeven, noch aan mijn schuldeischers u verkocht, en toch óók zeggen kan: de scheiding is er (Jeremia). Beide profeten echter roepen op tot bekeering, en zien deze als beëindiging van den toestand der verstoottenheid, die door een scheidsbrief is afgebeeld.

Tenslotte: wie de door mij gegeven samenvatting van de gegevens van Jesaja en Jeremia niet zou aanvaarden, zou moeten concluderen: Jeremia bewijst, dat het 10-stammenrijk definitief (met een officieel scheidsbrief) was verstootten, zulks dan in tegenstelling met het 2-stammenrijk, waarover Jesaja sprak. Maar wie durft dat beweren? Als het waar was, hadden Christus en de apostelen zwaar gezondigd, door zich eerst tot de schapen óók van de 10 stammen te wenden.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

De prediker van het „alles of niets“.

En Hij, antwoordende, zeide tot hen.
Matth. 13:11a.

Verleden week hoorden wij spreken over dat voor ons gevoel verschrikkelijke woord: „alles of niets“. Wij wisten niet, wat wij er van zeggen moesten, zolang wij het trachtten te verklaren „uit de aarde“, uit „deze wereld“.

Maar als wij het van Hem, van Christus, gehoord hebben, ja, dan kunnen wij het harde Woord verdragen. Dan hooren wij nu Hem, die ons het leven geeft, er in.

Laat ons toch niet vergeten, dat deze „harde“ wet van „alles of niets“ ons door niemand anders gepredikt kan worden dan door Christus alleen.

Immers, ieder ander, die mij dat woord zegt, maar mij niet in hetzelfde oogenblik op den Chris-

tus wijst, maakt mij door dat woord radeloos of — wat eigenlijk hetzelfde is — onverschillig.

Laat u de wet van „alles of niets“ eens prediken, en laat de prediker dan een ongeloovige zijn, een vreemde, die u deze wet voorhoudt: wordt gij er dan radeloos onder? Wanneer gij dit snijdende en afsnijdende woord verstaat, gelijk het verstaan worden wil, als een boodschap n.l. van den volstrekten ernst van het koninkrijk der hemelen, dan maakt het u radeloos. Want gij weet dan, dat God alles eischt, en nimmer water in den wijn doet; en gij weet ook, dat gij niet aan dien eisch beantwoorden kunt. Het einde is, dat gij radeloos wordt. Of anders — de prediking van de wet, en het geluid van dezen sterken donder, maakt u onverschillig. Het gaat over u heen. Het grijpt u niet meer.

Er is nog een andere mogelijkheid, dat gij dit woord uitlegt op menselijke manier, dat gij doet, alsof het niet van de eeuwige, doch van de tijdelijke levens-dingen gelden wil. Dan maakt men u opstandig er mee. Of gij wordt er zelf een tiran door. Opstandig wordt gij, wanneer gij zelf, u onder de armen rekenende, meent, dat het in het dagelijksche goederen-verkeer zóó gaat: de één alles, de ander niets, de kapitalist nog rijker, de arme nog armer. Of, als gij aan den anderen kant van de streep staat, die rijken van armen scheidt, en machtigen van zwakken, dan haalt gij voor u zelf dat woord als genoegelijke levensregel binnen; gij profiteert dan gulzig ervan, en het eind van de historie wordt: gij neemt al meer, en den ander gunt gij al minder. Dan wordt gij zelf een tiran.

En daar staan wij nu.

Vallen wij het woord op als een wet binnen het geheel der tijdelijke, voorbijgaande dingen, dan worden wij zelf opstandig, of wij maken opstandelingen.

En zien wij het als een woord voor het koninkrijk der hemelen, maar maken wij het los van Christus, van het evangelie, zien wij het enkel als een wetsprediking, dan maakt het ons radeloos, krankzinnig of onverschillig.

Daarom is er maar één manier, om dit woord goed te hooren. Die ééne manier is deze, dat wij óók deze bepaalde prediking, gelijk het betaamt, hooren als een prediking van dézen Prediker. Dat wij de boodschap geen oogenblik van den Boodschapper abstraheeren. Wij moeten als de discipelen zijn, die leergierig tot Hem kwamen, zeggende: verklaar ons de gelijkenis. Wij moeten zien dat Hij, die ons deze boodschap voorhoudt, daarmede ons tegelijkertijd den weg wijst, en ons ook op den weg zet, den éénigen weg, waarop dit woord ons niet meer een verschrikking wordt, doch een sterke, volstrekke vertroosting.

Want Hij, die tot mij zegt, dat ik sta onder de wet van „alles of niets“, en die tevens mij voorhoudt, dat die ijzeren wet mijn leven beheerscht in het begin, het vervolg en het einde, Hij zegt tot mij eveneens: zie op mij, ik ben, waar ik rijk was, arm geworden; ik „hâd“, maar ik ben geworden als wie „niet heeft“, en van mij zal in mijn vernedering genomen worden ook wat ik heb. Dit is mijn begin.

En wederom zegt Hij: zie mijn vervolg. De vossen hebben holen, de vogelen des hemels nesten, maar ik heb niet waar ik het hoofd kan neerleggen. De arbeid verteert mij, ik word geofferd, elken dag. Van mij wordt genomen, ook wat ik heb. En ten derden male spreekt Hij: zie op mijn einde. Straks, aan het kruis, zal ik het geloof in God bewaren. Ik zal tot Hem zeggen: mijn God. Ik zal dat ééne „hebben“, den band aan God, het vasthouden aan den God des verbonds. Maar ik zal worden behandeld als wie niet heeft. Van mij zal genomen worden ook wat ik heb. Ik ben straks verlaten van God. Buiten de poort geworpen, ten doode toe verdoemd.

* * *

En nu ik DIT hem hoor zeggen, en nu ik het HEM hoor zeggen, nu komt er in eens licht in den nacht. Nu weet ik het: Hij is het, die zelf de Borg is, en de Middelaar, welke door zijn volkomen offerande mij draagt in de gemeenschap Gods. Hij is het, die het leven uit genade geeft, dat eeuwige leven, dat, wanneer het een keer „heeft“, al meer ontvangen zal. Nu weet ik het: dit woord wordt niet van te voren mij gepredikt, opdat ik machinaal er mee zou werken, als met een regel uit een theoretische handleiding, die men vóór men tot de praktijk toegelaten wordt, moet hebben bestudeerd. O neen, ik leer hier alles, behalve het leven als een noodlot te zien.

Want tot wie niet heeft, komt de imperatieve noodiging, dat hij ontvange, en „hebbe“ om niet. En aan deze prediking wordt hij gebonden en, zoo hij ze aanneemt, erdoor behouden.

Maar wie reeds „heeft“? Wel, — die hoort achteraf de blijde boodschap, dat al wie „heeft“, gewis en zeker eindigt in overvloed. Hem is nu die boodschap tot een groote vertroosting. Want als hij het leven in eigen handen houden moest, dan zou hij zeggen: heden „heb“ ik het, en morgen ben ik het kwijt. Als hij het in

zijn eigen assuranties moest beveiligen, zou hij zeggen, dat de wet, waarop alle aardsche assuranties rekenen, ook hier weer doorgaat: die heden heeft, kan morgen weer verliezen. Maar Christus zegt dit absolute woord tot mij: alles of niets. En Hij zegt het met ZIJN assurantie! „Ik“, zegt Hij, ik had niets. Toen gaf ik u door genade iets. Maar de verkiezing dacht u reeds alles om mij-nentwil toe. Uw iets — ik assureer dat — wordt dus alles.

Wanneer ik maar tot Hem gekomen ben, dan weet ik het: het leven is voor mij vast. Want er is een „troost der eeuwige verkiezing“. En er is troost in het anders zoo „harde“ woord: alles of niets.

Laat een ander u dat woord prediken, en het slaat u dood.

Laat Christus het u prediken, en het is muziek: de fuga van de trouw van God, die in zijn heiligen volhardt.

K. S.

1) Zie nummer van verleden week.

KERKELUK LEVEN

Pluriformiteit der kerk en epigonisme (nieuwe reeks) XVI

Hetgeen tot nog toe opgemerkt werd, trachtte te bewijzen dat Dr. Kuiper inzake de pluriformiteit niet gekomen is tot eenheid van overtuiging, en dat het dus te veel gezegd is, indien Prof. Hepp spreekt van Dr. Kuipers „leer“, welke dan door epigonen niet zou kunnen worden aangevaard vanwege hun bewustzijnsvernauwing.

Om hetgeen opgemerkt werd nog nader te adstrueeren, laten wij dezen keer enkele citaten volgen, die ons door een onzer lezers-predikanten zijn verstrekt. Tijd om ze te controleeren hadden wij niet. Wilden wij ons betoog ervan afhankelijk maken, dan zou natuurlijk controle ten aanzien van het verband der redeneering onafwijsbare plicht zijn geweest. Nu wij echter in den breede op heel andere gronden reeds betoogd hebben wat hierboven werd aangegeven, kunnen wij ten overvloede ook nog wel deze citaten zonder verder onderzoek naar het verband, waarin zij voorkomen, doorgeven.

Wij wijzen daartoe allereerst op het volgende citaat:

Heraut, 12 Oct. 1884, 355.

„Hoe dezerzijds over de Scheiding in 1834 werd gedacht, behoeft niet nader uiteen gezet. Het Tractaat over de Reformatie is daarover duidelijk.

Ook hoe we over Kohlbrügge's afscheiding te Elberfeld denken verbeelden we niet.

Zonder twijfel waren we te Ulrum en te Elberfeld mee uitgetreden“.

Vervolgens lezen wij dit:

Heraut, 19 April 1885, 382.

Is het goed, als er, gelijk in Schotland, twee drie kerken zijn, die apart bestaan als Kerkgenootschappen door heel het land en die slechts een geestelijke eenheid in Christus hebben?

Ons dunkt neen.

Dit kan en mag niet.

Er is een geestelijke kerk, die aan alle plaatsen der aarde is, en die slechts plaatselijk onderscheiden, zich naar de eenheid der belijdenis openbaart.

Is niet, afgedacht nu van de benaming „geestelijke kerk“, de inhoud van den laatsten volzin precies analoog aan dat wat wij in onze eerste reeks, met name in onze Calvijn-interpretatie, tegenover Prof. Hepp hebben gehandhaafd?

Daarna lette men op het volgende:

Maart 1888, No. 532.

„Voor wat de Kerk aangaat verzoeken we in onze Formulieren van eenigheid tweërlei wel te willen onderscheiden.

Er komt in onze Formulieren van Eenigheid tweërlei tegenstelling voor.

Eenerzijds die van zichtbare en onzichtbare kerk; en anderzijds die van de goed geïnstitueerde en de valsche geïnstitueerde.

Geïnstitueerd wordt een kerk, als er ambten in haar midden optreden; als die ambten een bestuur vormen; en als door dit bestuur een officiële belijdenis wordt gepubliceerd, een kerkenorde vastgesteld enz.

Dit nu moet geschieden naar Gods Woord, en waar dit naar Gods Woord geschiedt, is een ware kerk geïnstitueerd.

Geschiedt het daarentegen tegen Gods Woord, dan is er een valsche kerk geïnstitueerd. Van deze tegenstelling nu handelt de Belijdenis in art. XXIX, als ze zegt: „...“.

Hieraan hebben ook wij ons derhalve te houden. Elke geïnstitueerde kerk, die deze ware kenteekenen niet vertoont, is dit (is hier bedoeld: als?) Instituut door ons als valsche kerk te verwerpen.

Maar heel iets anders is het, als er sprake is van de zichtbare, organische kerk, waarin het Lichaam van Christus waarneembaar wordt.

Deze kerk toch is er, ook al ontbreekt tijdelijk elk instituut, of ook al is er niets dan een valsch instituut. Van deze kerk zegt Art. XXVII enz.

Dat d
zichtba
Art. 28
„de w
is“, w
beweren
versprei
geldt.

Tegen
bare ke
handelt.

Dit to
op de z
kerk me
een li

Zoo h
mulieren
Van d
Catechi

Van
Van
En v
Eerst

onzer F

Hierbij
bleken is
zijn wat
bare en
thans da
tegenover
wanneer

Niets
schrijvin
gegeven,
omschrij
de zicht
wel voor
in het a

Vervolg

No. 5
juist o
wikkel
kerk); o

Daarna

Benke
is „Een
een „val
zenlijke
voor ons
bestemp

Een w
dineerd
die zic
maar u
niets op
de kerk
wel als

Bij dit
dent aan

Dit na
Christus
Kerk —

Tot zo
enkele bi
waarde b
ons natu
geen wet
op deze

Maar w
voorga
citatelij
doen. Z
Voor d

Psalm

Bij den
is versch
Willem
voor het
stelling v

Er is al
ming. En
aangewe
wij „de
nieuwe

daar ond
moet van
men dus
goeden d

complete
klaar op
er mee
reden, d
zijn, dat

logen.

Maar s
ook niet
heel de
mee te v

Dat nu
uit deze
ze het o
uit deze

wege on
alleen te
voordec
voorbeel

ligen, zou hij
lsche assuran-
at: die heden
Maar Chris-
alles of niets.
tie! „Ik”, zegt
er genade iets.
Alles om mij-
dat — wordt

men ben, dan
vást. Want er
ezing”. En er
arde” woord:

diken, en het
het is muziek:
in zijn heili-

K. S.

EVEN

tuwe reeks) XVI
werd, trachtte
de plurifor-
id van over-
egd is, indien
„leer”, welke
worden aan-
auwing.

nader te ad-
de citaten vol-
ers-predikanten
leeren hadden
an afhankelijk
ten aanzien
onafwijsbare
in den broede
toogd hebben
nnen wij ten
citaten zonder
d, waarin zij

het volgende
et. 1884, 355.

in 1834 werd
en gezet. Het
ie is daarover
leiding te Elber-

en te Elberfeld

ril 1885, 382.

land, twee drie
erkgenootschap-
s een geestelijke

alle plaatsen der
erscheiden, zich
art.

aming „geesto-
aatsten volzin-
n onze eerste
n-interpretatie,
idhaaf?

le:
1888, No. 532.

eken we in onze
d tweemaal wel
a van Eenig-

en onzicht-
goed geïnsti-
er ambten in
een bestuur
n officiële
kerkenorde vast-

is Woord, en
t, is een ware
a Gods Woord,
stituueerd.

de Belijdenis in
alve te houden.
are kenteekenen
(als?) Instituut
en.

er sprake is van
in het Lichaam
eekt tijdelijk elk
valsch instituut.

Dat dit niet op het instituut, maar op de on-
zichtbare kerk slaat, blijkt: 1o. daaruit, dat er in
Art. 28 van de in Art. 27 omschrevene kerk staat:
„dewijl buiten dezelve geen zaligheid
is”, wat geen enkel Calvinist van eenig instituut zal
beweren; en 2o. daaruit, dat ze over heel de wereld
verspreid is, wat van niet één Gereformeerd instituut
geldt.

Tegenover deze zichtbare kerk staat dan de onzicht-
bare kerk, waarvan vraag 54 van den Catechismus
handelt.....

Dit toch kan niet op het instituut en kan ook niet
op de zichtbare kerk slaan, daar men uit de zichtbare
kerk met zijn dood uittreedt, en er niet eeuwig
een lidmaat van kan blijven.

Zoo hebben we dus de vier definities van de For-
muleren.

Van de onzichtbare kerk in vraag 54 van den
Catechismus.

Van de zichtbare kerk in Art. 27 van de Belijdenis.

Van de ware geïnstitueerde in Art. 29.

En van de valsche geïnstitueerde kerk in Art. 29.

Eerst wie op dit verschil let, is in staat de leer
onzer Formuleren over de kerk te verstaan.

Hierbij tekenen wij aan, dat, gelijk reeds ge-
bleken is, wij het met deze beschouwing niet eens
zijn wat betreft het abstraheren van de zicht-
bare en de onzichtbare kerk. Maar het is ons
thans daarom niet te doen. Er valt weer veel
tegenover dit alles op te merken en te onthouden,
wanneer men let op volgend citaat:

Traktaat Ref., 32.

Niets hoeft dus afgedaan of toegevoegd aan de om-
schrijving door onze vaders van de kerke Christi
gegeven, t.w. „dat ze is Heilige Geest” een
omschrijving die evengoed van de onzichtbare als voor
de zichtbare gestalte der kerk doorgaat, en dus zo-
wel voor elke plaatselijke kerk geldt als voor de kerk
in het algemeen.

Vervolgens teekent onze predikant-lezer aan:

Oct. Nov. 1888.

No. 565, 566, 567. Tegen Gravemeijer over Calvin,
juist over Inst. 4-1-7 enz., TEGEN de gedachten, ont-
wikkeld door prof. HEPP in zijn artikel (zichtbare
kerk); ofschoon in andere opzichten minder juist.

Daarna lette men op de volgende uitspraken:

No. 678.

Beuker beweert dat de Herv. Kerk een valsche kerk
is. „Een uitdrukking, die we niet overnemen, omdat
een „valsche kerk” nog altoos veel meer van een we-
zenlijke kerk heeft dan de „Ned. Herv. Kerk”, die
voor ons besef veelmeer als „schijnkerk” dient te worden
bestempeld”.

No. 687.

Een wezenlijke kerk is de kerk, die God veror-
dende en instelde. De valsche kerk is een kerk,
die zich geheel als de echte kerk poogt voor te doen,
maar u bedriegt. De tegen-kerk is een inrichting, die
niets op een kerk lijkt, maar zich in de plaats van
de kerk poogt te stellen. En de schijnkerk ziet er
wel als een kerk uit, maar doelt op heel iets anders.

Bij dit laatste citaat teekent onze correspon-
dent aan als een opmerking zijnerzijds:

Dit art. is zeer interessant. Correlaat zijn: Pseudo
Christus — Pseudo Kerk — Anti-Christus — Tegen
Kerk — Ceno-Christus — Schijn Kerk.

Tot zoover dan onze citatenreeks. Op geen
enkele bijzonderheid gaan wij verder in. Bijzondere
waarde hechten wij er niet aan, want we zijn
ons natuurlijk er van bewust, dat citaten-bundelen
geen wetenschap is, en dat men vrijwel iedereen
op deze manier met zichzelf kan laten strijden.

Maar wij herhalen het nog eens — na al het
voorgaande kan bij wijze van toevoegsel dit
citatenlijstje zijn dienst-ten-overvloede nog wel
doen. Zelfs, als men let op de jaartallen.

Voor deze week volstaan wij hiermede.

K. S.

Psalmen van Willem de Mérode.

Bij den uitgever G. F. Callenbach te Nijkerk
is verschenen een bundel van 30 Psalmen van
Willem de Mérode. Men zal verstaan, dat wij
voor het kerkelijk leven ook met belang-
stelling van dezen bundel kennis genomen hebben.
Er is al vaak gesproken over onze psalm-berij-
ming. En dat deze niet deugt, werd ettelijke malen
aangewezen. Herhaaldelijk is echter opgemerkt, dat
wij „de mannen niet hebben, welke voor een
nieuwe berijming noodig zijn”. Voor zoover men
daar onder verstaat, dat men het niet wachten
moet van onze christelijke litteratoren, en dat
men dus niet er op rekenen moet, dat op een
goeden dag van de pen van een van hen een
complete bundel van 150 „berijmingen” kant en
klaar op onze tafel gelegd wordt, ben ik het
er mee eens. Al was het alleen maar om deze
reden, dat hier zooveel exegetische moeilijkheden
zijn, dat litteratoren het niet kunnen zonder theo-
logen.

Maar staat echter tegenover, dat theologen het
ook niet kunnen zonder litteratoren. En dat dus
heel de blijvende gemeenschap in dezen heeft
mee te werken.

Dat nu inderdaad litteratoren veel kunnen, moge
uit dezen bundel van De Mérode blijken. Dat
ze het ook niet alleen afkunnen is den theoloog
uit dezen bundel eveneens duidelijk. Maar van-
wege onze blijdschap zwijgen wij daarover, om
alleen te wijzen op de in het oog springende
voordeelen van De Mérode's werk. Een enkel
voorbeeld mogen we ons hier te citeren ver-

oorloven. Prof. Noordtjij vertaalde Psalm 141:6
aldus:

Zelfs als hun rechters mij langs de rots naar
beneden werpen,
mogen zij hooren, dat mijne woorden lieflijk zijn.

De Mérode geeft dit als volgt weer:

Zelf als ik van de rots terneder word gestort,
Zij nog mijn spreuk tot hen met lieflijkheid omgord.
Voor hen rijst mijn gebed om reiniging van 't kwade.
Ik bid voor hen en mij, o God, om Uw genade.

Prof. Noordtjij vertaalde den aanhef van
Psalm 73 als volgt:

Waarlijk, goed is God voor den oprechte,
God voor de reinen van harte!
Toch waren bijna mijn voeten gestruikeld,
Waren bijkans mijne zehreden uitgeleden!

De Mérode toont ook hier, de betere vertaling
te kennen, want bij hem lezen we:

God is barmhartig voor de oprechten,
Den reinen harten is Hij goed.
O God, behoort ik tot de slechten?
Haast uitgeschoten was mijn voet.
Ik struikelde en ware uitgeleden,
Als Gij mijn val niet had gestuit.

Prof. Noordtjij vertaalt Psalm 22:30 en 31 (men
legge eens eerst ter vergelijking de Statenvertaling
en de gebruikelijke psalmberijming zich voor oogen)
als volgt:

Slechts voor Hem zullen zich nederbuigen alle grooten
der aarde,
voor Hem zich krommen allen, die in het stof nederdalen.
Wiens ziel voor Hem leeft, diens zaad zal Hem dienen.
Men spreke van den Heere aan het komend geslacht.

De Mérode geeft deze passage als volgt weer:

..... de scheps'len worden weder stof,
Maar die zijn gunst en goedheid heeft genoten,
Verheft zijn grootheid in zijn heilig hof.

Dat 's hij, die leeft, omdat God leven geeft.
Hij zal verheugd zijn kind'ren onderwijzen
Hoe goed de Heer is....

Psalm 123:2 wordt door Prof. Noordtjij aldus
vertaald:

Zie, als der dienstknechten oogen
gericht zijn op huns heeren hand,
als de oogen der dienstmaagd
gericht zijn op de hand harer vrouw,
zoo zijn onze oogen gericht op den Heere, onzen God,
toldat Hij ons genadig zij.

Dat deze vertaling uitgaat van een heel andere
tekst-opvatting dan doorgaans bij ons en bij vele
onzer organisten (de tremolo!) leeft, blijkt uit Prof.
Noordtjij's exegese. Hij zegt er dit van:

„Daarbij voelt de dichter zichzelf en zijn volk
als dienstknechten en dienstmaagden. De heer des
huizes is toornig op zijn knechten, die in gebreke
zijn gebleven of zijn bevelen hebben veronacht-
zaamd. Dreigend spreekt hij hun aan. Reeds grijpt
zijn hand naar den geesel om de nalatigen gevoelig
te straffen. Zal de slag neerkomen? Met angstige
spanning volgen de slaven iedere beweging van
hun heer. Hun gansche houding teekent onder-
danigheid; de blik van hun oog spreekt van bede
om vergeving; alles in hen roept om genade.”

Men lette nu na deze paraphrase op de ver-
taling van De Mérode:

Ik hef tot U, die in den hemel troont,
Mijn oogen, Heer, die straft en loont,
Een slaaf wacht slagen van zijn heer of vrede,
Als hij heeft overtreden,
En een slavin durft haar vertoornde vrouwe
Slechts weenend te aanschouwen.
Zoo wacht ik, schuldig, van mijn God
Nog een genadig lot.

Genadig sla, genadig sla uw hand;
Wij zijn tot een verachting in het land.

Men zal gemerkt hebben, dat ik, om niet op
het terrein van Dr Tazelaar te komen, hier alleen
gesproken heb over de uit exegetisch oog-
punt ons bekorende passages. Misschien mogen
we ook nog een voorbeeld aangeven van de uit
een oogpunt van woordkunst tot dankbaarheid
stemmende bewerkingen. We kiezen het eerste
couplet van Psalm 2:

De drom der volk'ren mort en murmureert.
De natien bedenken 't d'le dingen.
De vorsten, allen tegen God gekoerd,
De koningen in hun vergaderingen
Verstouten zich in blinde woede, en steken
Den Heer en zijn Gezalfde naar de kroon.
Zij dreigen boud zijn banden te verbreken
En weg te sling'ren 't juk van zijnen Zoon.

Meer mogen we niet citeren.

Maar het gezegde is, dunkt ons, genoeg, om
voor het werk van De Mérode de belangstelling
te vragen van allen, die ook de zaak van de
psalmberijming nog dragen op het hart, en voor
de toekomst nog op eenig licht in dezen hopen
voor de kerk.

K. S.

Meehelpen voor evangelisatie door de pers.

In Amsterdam-Oost is de wakkere evangelisatie-
commissie er over bezig geweest, hoe zij een radio-
uitzending (evangelisatie), die op 13 April is voor-
genomen, op de meest doeltreffende wijze kan
bekend maken aan degenen, voor wie

zij bestemd is. De commissie vroeg mij, mee
te helpen, dat de middelen, waarover zij voor dit
alleszins loffelijk streven de beschikking zoekt
te krijgen, haar kunnen toekomen. Zij zond mij
daartoe een circulaire, welke ik niet in deze
rubriek opnemen kan, maar die ik graag heb
doorgezonden naar de drukkerij ter opname onder
„Kerknieuws”. Daarheen verwijs ik. De com-
missie merkt in haar brief zeer terecht op, dat
het artikel van Dr Tazelaar Sr, in ons nummer
van 15 Februari, voor haar al zeer actueel ge-
weest is, omdat door haar juist in de door Dr
Tazelaar aangegeven richting een besluit genomen
was. Omtrent den inhoud van het besluit licht de
circulaire, onder „Kerknieuws” opgenomen, nader
in. Wij verblijden ons, dat de gedachte van Dr
Tazelaar zoo gereede instemming vond, en willen
met allen aandrang verzoeken, dat men de ijverige
commissie helpe op de door haar aangegeven
wijze.

K. S.

De orde der getrouwe getuigen van den komenden Christus.

Ons werd ter recensie gezonden een geschrift
onder den hierboven vermelden titel. Een uitgever
wordt niet vermeld. De hoofdleder der orde is
Baron van Lynden van Horstwaarde, Huize Bosch-
wijk, Soestdijk. Het geschriftje bevat 54 blad-
zijden. In het voorwoord van den hoofdleder wordt
medegedeeld, dat de orde ontstaan is als gevolg
van een oproep door schrijver eenige maanden
geleden gepubliceerd, en gericht tot de Protes-
tantsche Christenheid, om te komen tot een inter-
kerkelijke gebeds- en geloofsgemeenschap ter be-
strijding van de verwording in de wereld door
het materialistische egoïsme.

Deze oproep was aanleiding dat in November
enkele personen te Emmen bijeen gekomen zijn,
en daar hebben besloten tot de stichting van de
orde, bovenvermeld.

De „openlijke kondschap van het orde-bestuur”
begint met de mededeeling, dat men in twee wo-
orden kan zeggen wat men wil: „open kaart en
klare wijn”.

Welnu, wij willen trachten ook onzerzijds beide
te geven; het is ons door de Orde immers ge-
vraagd? Wij moeten dan uitspreken, dat ons
de orde machteloos lijkt, wij zij uitgaat, niet
van „een” verkeerd beginsel, maar in werkelijk-
heid van „het” verkeerde beginsel, dat der prak-
tische beginselloosheid. Dat blijkt reeds uit het
feit, dat men een eind gemaakt wil zien aan het
„afschuwelijk spel”, dat er „in de politiek met
ons allerheiligste geloof, en in de heilige aposto-
lische kerk met de politiek gespeeld wordt”. Wij
gelooven niet, dat deze orde hietegen iets zal
doen. Wij gelooven alleen maar, dat er onder de
leiders zijn, die dit spel huns ondanks aanwak-
keren en bemoedigen. Wij zijn nog niet ver-
geten dat de reeds genoemde hoofdleder den
oproep, dien hij hier zelf heeft vermeld, heeft
gemaakt tot een soort van aanbeveling van de
N. S. B. en deze N. S. B. verloochent offi-
cieel de waarheid van diezelfde geloofsbelijdenis
van Nicea, waarop hier deze ordeleden zich hebben
gebaseerd. De N. S. B. gaat er rechtstreeks tegen
in en is een van de krachtigste organen om het
christendom van zijn kracht te berooven. Men
wil hier strijden tegen een onwaardig spel, maar in
feite strijdt men tegen den geboden ernstigen
arbeid, dien ons God in kerk en politiek en in vele
andere kringen op de hand gezet heeft. Het enkele
feit reeds, dat men hier „geestelijken”, die
functionarissen van de orde zijn, bij voorbaat
verbieden wil, politieke functies te vervullen,
bewijst dat men het geestelijk leven verbastert,
machteloos maakt, en het tegendeel doet zijn van
de breede, het gansche leven omspannende ge-
hoorzaamheid.

Trefen wij voorts nog onder de leiders namen
aan van menschen, die de geloofsbelijdenis van
Nicea mede hebben helpen ondermijnen door theo-
rieën aan te prijzen, welke rechtsdraads er tegen in
gaan (b.v. het Barthianisme), dan strookt dit wel
met de o.i. onjuiste bewering van deze orde-
broeders, dat het „rationalistisch” is, te staan
op een uitgesproken dogmatisch kerkelijken grond-
slag; maar dan strookt het volstrekt niet met de
eischen van gehoorzaamheid, noch ook met het
klimaat, waarin de belijdenis van Nicea is ge-
groeid en vastgesteld.

Dat de schrijvers teruggaan naar een belijdenis
van de vierde eeuw is ons bezwaar niet. Wat
ons betreft, gelooven wij, dat er in de wereld al een
massa gewonnen zou zijn, als alle menschen eens
eerlijk de twaalf artikelen geloofden. Maar ons
bezwaar is, dat men deze belijdenis van Nicea
thans omgeeft met een verheerlijking van theo-
rieën, b.v. inzake scheiding van „geestelijke”
functies en politiek leven, welke theorieën, indien
zij in de vierde eeuw hadden erkenning gevonden,
de opstelling van de belijdenis van Nicea radicaal zouden verhinderd
hebben.

En als men dan de schrijvers hoort spreken
over oecumenisch christendom, dan kunnen wij niet
anders dan de beweging machteloos noemen. Want
het oecumenisch christendom zelf heeft wel anders
gedacht dan deze conferentiegangers.

K. S.